

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10K. félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

A balatonvidéki vasut megnyitása.

Nevezetes nap leend a Balatonvidék történetében 1909. július hó 8-ika, amelyen a balatoni vasutat, amitől a vidék gazdasági, kereskedelmi és szépiellendülését várjuk, — a forgalomnak átadták.

Uj képet, a Balaton északi partvidékének teljes átalakulását reméljük az új vasutal, amelyen immár versenyt szaguldva a déli vasut vonatával közlekednek a vonatok közvetlen összeköttetést nyervén a vidék a fővárossal és viszont. Szinte elképzeljük, mint fognak az új vasut mentén a villások emelkedni, élénk életet, festői képet teremtve a természettől is pazarul megáldott vidéken. Valóban vádolhatjuk önmagunkat, hogy e drága kincsünket, a Magyar tengert, csak alig egy két évtized óta tudjuk, vagy mondjuk csak kezdjük kellőleg megbecsülni.

Igaz, hogy a hibát a közlekedési viszonyokban kell első sorban keresnünk, amely bizony csak nehezen, vagy pedig hosszú idő alatt tette lehetővé a hozzáférhetést. Ma már éppen e legnagyobb akadály leküzdve; — nyíltan, gyorsan, kényelmesen juthatunk a Balatonhoz még a tavolabb eső vidékekről is. — Hisz hány ezeren óhajtották e festői vidéket közelről látni, élvezni, akik a déli vasuton

utaztak, azonban a közlekedés akadályai, vagy nehézségei, kényelmetlensége, sokszor drágasága, ebben megadályozták.

Egyebekben a balatoni vasut fontosságát, közönségünk nemcsak tudja, de első sorban érezni fogja.

Habár a megnyitási ünnepélyről a hatóságok a vonal mellett fekvő községek előljáói hivatalosan értesítve nem voltak, mégis az egész utvonalon minden állomásán lelkes, örvendő közönség várta, és üdvözölte az első vonat megérkezését és fogadta a kereskedelemügyi miniszter helyettesét, Sztterényi József államtitkárt.

Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül azt a körülményt, bárkit terheljen is a mulasztás, hogy sem Balatonfüredet, sem Tapolcát a hivatalos fogadtatásról nem értesítették, s így történt, hogy Tapolcán a megrendelt ebéden alig vettek részt helybeliek, mert senkit arra meg nem hívtak s így sem a vidékről sem Tapolcáról részt nem vettek. Elég figyelmetlenség, bárhonon eredjen is a mulasztás.

Július 8-án nyitotta meg nagy ünnepségek között Kossuth Ferenc ker. miniszter nevében Sztterényi József államtitkár az ujonnan épült balatoni vasutvonalat. A megnyitásra utazó államtitkár különvonaton reggel 8 órakor indult el a keleti pályaudvarról nagy kísérettel. Résztvettek a megnyitáson; Stetina József miniszteri ta-

nácsos, Marx János, az államvasutak elnök-helyettese, Kotányi Zsigmond udvari tanácsos máv. igazgató, Pulszky Garibaldi a vasuti és hajózási főfelügyelőség vezetője, Geduly Gyula máv. igazgató, Horváth Károly vasuti és hajózási főfelügyelő, Sztterényi Sándor és Lessner Richárd miniszteri titkárok, Winkler Ignác főmérnök, Kain Albert felügyelő. Az államtitkár útjára lekísérték gróf Széchenyi Viktor Fehérvármegye és gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánja, továbbá Nagy Emil, Eitner Zsigmond, Fábry Károly, Dobrovics Milán, Horváth Gyula és Muzsa Gyula orszgy. képviselők. Megjelent a megnyitáson a nemzetközi vasuti hálókocsi társaság magyarországi igazgatója, Gerenday L., ki a társaság egyik gyönyörű étkezőkocsiját bocsátotta az államtitkár és vendégei rendelkezésére. Elkísérte az utra az államtitkár számos fővárosi hírlapíró és tekintettel a vidék vadragényes voltára több fényképész is.

A vonaton utazó vendégekhez utközben csatlakoztak Hegyeshalmy János miniszteri tanácsos, Kusevich Tivadar és Früchtel Ede üzletvezetők. Fontaine Emil felügyelő, Babocsai Hermann és Baján János építési vállalkozók. Darányi Ferenc és ifj. Batthyány József orsz. képviselők, Hunkár Dénes főispán, Szüts Jenő, Koller Sándor és Árvay Lajos alispánok, Saára Gyula, Szeglethy György polgármesterek és még számosan.

T Á R C A.

Bronte.

(Castello di Mannace.)
Itta: gróf Vay Miklós.

Scylla és Charydis között szerencsésen átvitorláztunk! A reggeli nap Taormina márvány oszlopait ragyogva világította be, a derült nyári égboltra violás fellegetek lehelt a fehér Aetna és a Jóni tenger sötéten kékelte messze a végtelenig, midőn jachtunk Ulysses hajdani öblében horgonyt vetett.

Csupa fény és meleg árny, mozaikszertűen összekeverve, és az egész káprázatos partvidék, amelynek sötét narancs erdeit, rózsalugosait, ezüstös olajberkeit faunokkal és nymphákkal népesítette be regen mult idők naiv fantáziája, halandókat nem tartott erdemesnek ilyen paradicsomra.

Pár órával később Randazzo dűledező falaihoz értünk a rozoga postakocsi uton, Bronte felé, hová látogatába mentem a kas-

tély urához. Az aránylag rövid idő alatt a kép csodálatosan változott és amint az Aetna lejtőit megkerültük volna, alig pár mértföld távolságra már más az ég, más a napsugár, itt kétezer lábnyi magasan a tenger színe felett.

Aztán más a világ is, sőt maga a kor — és a kis város szűk utcáin áthaladva, amint finom faragású oszlopos norman vagy góthikus ablakaiból kíváncsi szemek nézik az idevetődött utazót — az általános benyomás, a díszlet ugyanaz, amilyen akkor lehetett, amikor Nagy Károly erre járt.

Az iménti mithologikus hangulat a Virgiliustól megénekelte sziklák emléke elhomályosul, a szürke láva paloták, sötét sikátorok között, hol a nagy vaslakatos tölgykapuk mintha megőrizték volna a feudális középkor nyomasztó légkörét is. Mert híres erőd volt Randazzo akkor nagyon és a hajdani Palazzo Ducale előtt még ott meredeznek a vas lándzsák, hová a bűnösök fejét szúrták.

A városon túl kezdődik az ugynevezett Bronte hercegség területe és a határon régi

szokás szerint maga a szives házigazda fogad.

Első percre szinte meglepnek a Bronte egyenruhás (kék és vörös) puskás compieri, kik löháton követnek, elfeledvén, hogy Szicília egyik hírhedt „Brigantaggio“-s vidékén járok. Csak alig pár éve akarták magát az öreg herceget a (jelenlegi háziur atyját) fogóságba ejteni. Az újságokban, emlékszem egész részletesen le volt írva a vakmerő támadás, mely alkalommal valóságos kis csata folyt le a kastély közelében.

Csodálatos a szicíliaiak temperamentuma, mely rendszeren sok természetes intelligencia és még több ravaszság vegyülete. Náluk a bűn és erény fogalma összezavarodik homályos kaosszá és vakbuzgóságuk beletéved a legsötétebb babona vallástalanságába.

A széles országút két oldalán régen kihült, megkövesedett lávaréteg terjed; a szintelen sziklák egész a közeli völgyig lenyulnak, hol a zavaros Symactus pántlikázva tör magának utat.

Es a méla vidék még mind komorabbá válik, sőt lassankint a fák is elmaradnak

A tisztességes kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű

ZACHERLINT

kérő vevőinek, ne akaszzon megfővesztő surragatást a nyakába. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Hogy az ilyen csempészésektől melyek utóbbi időben megfővesztően hasonló övegekben előfordulnak megunkat megóvjuk, ügyeljünk legfigyelmesebben a ZACHERLIN névre.

Szterényi József államtitkár, csaknem minden állomáson, lelkesen ünneplő közönség fogadta. Adonyszabolcsban Fehérvármegye küldöttsége élén Szüts alispán üdvözölte az államtitkár. Szabadbattyányon a zászlókkal diszitett pályaudvar perronján óriási közönség várta a vonatot. Mikor az államtitkár vonata a pályaudvarra berobogott, zeneszó és lelkes éljenzés fogadta. Gróf Batthyány Lajos üdvözölte a község képviselőtestületének élén az államtitkár, akit arra kért, hogy tolmácsolja Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek az egész vidék köszönetét ennek a nagyfontosságú vasuti vonalnak a megnyitására.

Szterényi József államtitkár rövid megleghangu beszédben köszönte meg az üdvözlést.

Miután Szabadbattyányban gróf Batthyány Lajos és még többen csatlakoztak az államtitkár kíséretéhez, a vonat tovább indult és innen kezdve valóságos diadalmenet volt az útja. Az állomási épületeket, amelyek magyaros motívumaikkal egészen ujszerűen hatnak, mindenütt izlésesen díszítették föl virágokkal, zászlókkal. A perronokon nagy néptömeg tolongott, banda szólott és mindenütt harsány éljennel fogadták a berobogó vonatot. A fürdőhelyeken a nyaraló közönség is kiment a pályaudvarra és meleg együttérzéssel vett részt az általános örömben. Az idő is kedvezett, a borus idő lassankint napsugarasra fordult és a Balaton partját már napfényben fürödve köszöntötték a vonattal érkezők. A szónokok meleg szavakban tolmácsolták a vidék hála-ját, a kereskedelmi kormány és különösen Kossuth Ferenc iránt, aki el-évülhetetlen érdemeket szerzett a közgazdaságilag annyira fontos vonal megépítésével. Polgárdiban fehér ruhás leánykák szép virágcsokrot nyújtottak át Szterényi József államtitkárnak, akit gróf Batthyány Lajos üdvözölt. — Az államtitkár válaszában megemlítette, hogy a vonat tervezőit sok támadás érte, mert a vasutat Pol-

gárdi érintésével vezették, de a lakosság lehet a legőszintébb tanuja annak, hogy valóban közérdeket szolgáltak, amikor így határoztak.

Fülén Ferenczy János jegyző volt a szónok, kinek Szterényi államtitkár szíves szavakban válaszolt. A vonat az akarattjai alagut előtt kanyarodik ki a Balaton partjára. A Balaton nagy északi medencéje, melyet messze a távolban a tihanyi hegyek zárnak körül, valóságos tengernek látszik innen. Az alagutnál a vonat néhány percig megállott, hogy mindenki gyönyörködhessek a gyönyörű szép panorámában. Ott Óváry Ferencz, orsz. gyűlési képviselő tolmácsolta a lakosság hála-ját a kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszterek, a kereskedelemügyi kormány és a magyar államvasutak igazgatósága iránt. Halásan emlékezett meg az építő vállalkozók készségéről is, akik mindenben és mindenütt a közönség érdekeit igyekeztek szolgálni. Első állomás a Balaton partján Kenese, hol Hunkár Dénes főispán és Bakó József orsz. gyűlési képviselő tartottak üdvözlő beszédet. Szterényi József államtitkár válaszában kijelentette, hogy az ő bölcsője is a Balaton partján ringott, már csak ezért is szeretettel és odaadással karolta fel a balatoni vasut ügyét. A kormány ezzel az alkotásával is, mint minden cselekedetével, a nemzeti ügyet kívánta szolgálni.

Balatonalmádiban Óváry Kálmán birtokos üdvözölte a vendégeket és megemlékezett arról, hogy az első felméréseket a Balaton partján 25 évvel ezelőtt végezték. A késő utódok is meleg szeretettel fogják emlegetni azoknak a dicső alkotóknak nevét, akik a negyed századdal ezelőtt megkezdett munkát befejezték. Szterényi József államtitkár válaszában Kossuth Ferencz miniszter üdvözlését tolmácsolta. Ez a vasut — mondotta — a vidék anyagi gyarapodását szolgálja, de egyszersmind az ország közegészség ügyét is, mert a balatonmenti fürdőtelepeket teszi könnyen hozzáférhetővé a nagyközönség számára.

Szeglethy György, Veszprém város polgármestere, a veszprémi szárnyvonal megépítéséért mondott köszönetet. Szterényi államtitkár válaszában hangoztatta, hogy a kormánynak kötelességszerű feladata a közigazgatás érdekében, hogy a törvényhatósági székhelyeket a vármegye távolabbi pontjaival összekapcsolja.

Alsóörsön ért a vonat Zalavármegye területére. Itt Árvay Lajos alispán fogadta az érkezőket. Szücs József ref. lelkész felelevenítette azt a régi kortesnótát, amely 12 esztendő óta él a nép ajkan, amikor Kossuth képviselőjelölt volt. Akkor Kossuth Ferencz ellenjelöltje vasutat ígért, a nép pedig azt mondta: „Nem kell vasut, éljen Kossuth!“ Most már így változott meg a nóta: „Van már vasut, éljen Kossuth!“

Szterényi József államtitkár válaszában utalt arra, hogy a vasut közgazdasági jelentősége mellett helyi érdeket is szolgál, amennyiben azt a két részét kapcsolja össze a vármegyének, amelyek eddig alig érintkezhetek egymással.

Különösen lelkes volt a fogadtatás Balatonfüreden, ahol a perronon rendkívül nagy közönség jelent meg és lelkes eljenzéssel fogadta a berobogó vonatot. Itt Segesdy Miklós ref. lelkész üdvözölte az államtitkár, aki szívélyes szavakban mondott köszönetet. Jól esett látna — ugymond — és hallani a lakosság örömet, amely a vasut látára elfogta. Ez a vasut hirdetni fogja a nemzeti kormány dicsőségét, amely nem szavakkal, hanem tettekkel igyekszik az ország javát előmozdítani. A kormány átértette a vasut nagy közgazdasági jelentőségét és ezért nem ajándékképen, hanem mint igazi szükségletet kielégítő intézményt létesítette.

Balatonfüreden Vaszary Kolos hercegprímás villásreggelit adott Szterényi József államtitkár és kísérete tiszteletére. A villásreggelin a hercegprímás gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg, hanem Kohl Medárd püspökkel képviseltette magát. Az első

és mindössze Rocca Calanda meg Maletta tépelt körvonalai vetnek sötét foltot a távoli látókörre.

Az alkony már rég letűnt, mikor végre Maniace udvarán berobogtunk. A kivilágított ablakok derengő fényt hoztak a holdas éjbe és a nyitott oszlopos kapualjban, fáklyákkal váró őrség világánál, a híres Castello hajdani pompájában ragyogott. Története ennek az elhagyott kastélynak nagyon érdekes és magát széphanzasi nevet Michael bizánci császár híres hadvezéréől Georgius Maniace-től veszi, ki e helyen ezerharminckettőben döntő csatát nyert a saracenusokon.

Egy századdal később Margit királyné bencésrendű apátsággá alakította át a jelentékeny erődöt és a monda még ma is él Bronte lakosai között, hogy az ájtatos királyné ékszerai a szomszéd barlangban vannak elrejtve.

Az első nevezetesebb apát a híres P. de Blois testvére Blesense volt, de rajta kívül a krónikák sok más méltó utódról tesznek említést, kik életüket a félig barbár művelődésének szentelték.

Ira beato Guialmo-ról sok csodás legendát örökölt meg a kegyelet; sirja a kastély templomában van. A szépen faragott, primitív felfogású emlék egyszerűen barátköntösben mutatja a hős apátot, ki Mania-

cet csodálatos módon védte meg a pogányok támadása elől.

Az egyszerű falak legérdekesebb lakója azonban mégis a hírhedt Borgia volt, de aszketikus celláját csakhamar a Vatikán loggiájával cserélte fel, hol mint VI. Sándor pápa fejezte be változatos életét.

Az 1693-iki szomorú emlékü földrengés az egész esendes vidéket megsemmisítette és a büszke Castello di Maniace, mint kártyavár dült össze. Hajdani nagysága összes emlékeül csupán a templom keleti része maradt meg, épen a szent sirja felett, ahol máig százával terdelnek vasárnaponként a messze földről jövő hívek.

Egyéb artisztikus építészeti emlék alig maradt meg, kivéve a magas portalet, szépen faragott román díszítésével.

A kastély azóta ismét felépült: Jobbára hajdani alakjában és amint ott áll a magános dombtetőn, meredek bástyáitól kerítve, tornyán vigan lobogó zászlajával, szinte azt hisszük, hogy bemohosodott felele felett nyomtalanul folytak le a századok. Még a kis virágos kert is olyan terraszerűen nyulik egész a fodros folyó partjáiig, mint amikor a barátok ápolták tarka virágait és szinte hiányzanak a csendes,

sötét ciprus alék körül a fehér esuhás szótalan alakok.

De ha múltja híres volt Maniace-nak, jelenéhez nem kevesebb emlék fűződik és öreg betűs annaleszeiben egy-egy sárguló lapot, mintha a legújabb korig tele akart volna írni a történelem, a hajdani fejezetek méltó folytatásul.

Mert hiszen ez az egész nagy kiterjedésű föld, kastelyával együtt az a bizonyos „Bronte hercegség“ amelyet Lord Nelsonnak adományozott IV. Ferdinánd, amíg a hős admirális országába visszavezette az elűzött király. Nelson különben sohase láthatta meg új birtokát, hanem hajójával Palermóba járva, meghívta összes munkásait, tisztjeit és megvendégelte őket, úgy, hogy a hajdani fejedelmi lakomáról ma is beszélnek az unokák.

Brontet ma a népszerű tengernagy örököse (Lord Bridport) bírja, kinek távollétében a valóságos kis ország kormányzását fia vezeti. —

Ha az angol nép kitűnő kolonizálóknak bizonyult, ez a pár százezer uradalom csak egy példával több, hogy meggyőződjünk, munkával és kitartással mit lehet elérni, tekintetbe véve, hogy az általános jövedelem az utolsó évek alatt négyszereződött.

A napos hegyoldalakat nagyobbára narancs és olajerdőkkel ültették be, emellett

felköszöntőt Kohl Medárd püspök mondotta, aki a vasut megteremtőit, Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert és Szerényi József államtitkárt éllette. Szerényi József államtitkár megleghangú beszédben válaszolt és a hercegprímásra üritette poharát.

Balatonfüredről tovább haladva, Alsódörgicsén és Zanka-Köveskálón volt ünnepélyes fogadtatás. Révfülőpón Herczegh Mihály egyetemi tanár fogadta a vendégeket, a tapolcai járás nevében pedig Karácsony Kálmán járási főszolgabíró üdvözölte a miniszter képviselőjét, Badaconsytomajon Horváth József plebanos üdvözölte Szerényi József államtitkárt.

Ezután a vonat megkerülve Badaconsy hegyet, a Balatonparttól távozva Nemesördemicz, Gulács alatt elhaladva, az előre jelzett időben, pontban 6 óra 3 perckor érkezett Tapolczára. A gyönyörűen feldisznított palyaudvaron nagy és lelkes közönség gyűlt egybe. — A fogadtatáshoz kivonult Tapolca község előljárósága és képviselőtestülete élén Marton Gyula h. községbíróval. Az önk. tűzoltóság. A hatalmas és gyönyörű kocsikból álló vonatot a közönség lelkes éljenzése fogadta.

Marton Gyula h. községbíró a következő beszéddel üdvözölte Szerényi József államtitkárt.

*Nagyméltóságu Államtitkár Ur!
Kegyelmes Uram!*

Örömmel ült az egész Balatonvidéke, mert régi vágya ment teljesedésbe azzal, hogy az új balatonparti vasut megnyitja, mely vidékünk szerett hazánk szívével — szép fővárosunkkal egyenes vonalban köti össze.

Nekem, mint Tapolca nagyközség h. bírájának jutott ama nagy szerencse osztályrésztül, hogy Kegyelmes Uramat az ünnepélyes megnyitás alkalmával városunk képviselőtestülete és összes polgárai nevében üdvözölhetem.

Szíves örömmel ragadom meg az alkalmat — polgártársaim nevében — hálás köszönetünket nyilvánítani azon kegyes jóindulatáért, hogy magas állásából kifolyólag a vasut kiépítéséhez hathatós támogatásával hozzájárulni kegyes volt.

Kegyeskedjek Kossuth Ferenc keresk. miniszter Ur Nagyméltóságának vidékünk és városunk hálás köszönetét tolmácsolni, mert hisz elsősorban és nagyrészt Önagy-

körülbelül 500 hold szőlőtermése kizárólag a londoni piacon kelt el. A szüret aztán hetekig el szokott tartani, általános vígság, dal között és a hagyományos kecskeduda ritmikus hangjai mellett táncol olyankor apraja, nagyja. A vörös bojtos, csengős öszvérek egész karavánokban szállítják, tömlőkben az édes mustot, míg a szedők karyáidekhez hasonlóan emelik fejükre a kosarat; aztán mielőtt új sorba kezdenek, eljárnak egy egy nemzeti tarantellát, és a verőfényes dombok vigan visszahangzanak rikkantásaiktól . . . Evvel . . . Evvel

A nap hamar telik ennyi munka között, ehhez majdnem feudális, jobban mondva patriarkális viszony köti az urat népehez. A pár száz napszamosnak az uradalom ad lakást, ételmelet s mikor naplementkor csoportosan térnek vissza a kaszárnyaszerű épületek udvarára, egyforma fekete karbonat-szerű köpenyegben úgy néznek ki, mint valami festői hadserereg a 30 éves háboru korában. Este aztán hazatérnek távoli kírán-dulásokról vagy vadászatról, mintha egy mas országba érkeznének, — a mint símára beretvált inasok a tágos hall ajtajait kinyitják.

A asztalokon az ujonnan érkezett angol és francia újságok hevernek, a falakon ismerős képek, itt egy szobor, amott egy csomó kedves emlék apró csecse-bece az-

metlétségének köszönhetjük vágyaink teljesedését.

Isten hozta! Érezze magát városunkban — sajnos rövidre szabott tartózkodása alatt — jól.

Az elhangzott üdvözlésre Szerényi József államtitkár a következő beszéddel válaszolt.

Elérkezve az új vasutvonal végpontjára, mely összeköttetést létesít az ország fővárosa és a Balatonvidék e gyönyörű pontja között, jóleső örömmel kell konstatálnom mindenekelőtt ennek a kiváló jelentőségű utnak sikerét. Jóleső örömmel konstatálom, hogy amit a törvényhozás áldozatkészsége és a kormány jóindulata létesített, azt a technikai tudományok alkalmazása és az e tudomány alkalmazása körül kifejtett buzgókodás a legteljesebb sikerrel fejezte be. Végig haladva e vonalon, látva ezt a fellendülő vidéket, amely az új vonaltól várja gazdasági megerősödését, fejlődését, őszinte örömmel konstatálhatom azt az emelkedett hangulatot és fejlődést, mely nem az ünnep hangulata, hanem a munka diadalának érzése, (általános tetszés), amely ünnepi mezt öltött csak azért, hogy kifejezze szíve érzelmeit, hogy a munkát ünnepelje, azt az alkotó munkát, amelytől önök jólétük, fejlődésük előmenetelt várják. Itt a vonal végpontján, mielőtt átadnám a vonalat a forgalomnak, elsősorban megköszönve az önök szíves üdvözlését, tolmácsolom miniszterem üdvözlését önöknek. (Hosszan-tartó éljenzés).

Tapolca városa lekötőelőzékenységet és szíveséget tanusított, amellyel szemben jólesik megállapítanom, hogy ezt tapasztaltuk az önök részéről e vállalkozás első pillanatától kezdve. Legyenek meggyőződve, hogy amilyen istenhozottat mondanak önök a kormánynak és az államvasutaknak ennél a vasutnál, olyan lesz a fogadj Isten is a kormánnyal és a magyar államvasut részéről. (Éljenzés.)

Örömmel adom át ezennel a balatonvidéki vasutat a forgalomnak, őszinte büszkeséggel hirdetve azt, hogy a nemzeti mű be-be van fejezve, és hogy holnaptól kezdve gyorsvonatok fogják a forgalmat lebonyolítani.

A közönség folytonos lelkes éljenzése között ült kocsira Szerényi államtitkár és kísérete és díszes kocsisorban vonult be a fellobogózott városba, ahol az Eibeschütz szállodában bankettre gyűltek össze. Tapolca és vidéke közönsége a társas ebéden alig volt képviselve, mert hisz sem tudomása nem volt a bankettéről, sem meg-

hívót senki nem kapott. — A község képviselőtestületében csak Marton Gyula h. bíró és Glazer Sándor vettek részt. Ebéd közben Glazer Sándor köszöntötte fel az államtitkárt, ki válaszában utalt arra, hogy az agrárizmus és merkantilizmus kell, hogy egymást szervesen kiegészítsék és erősítsék. Amaz termelője emennek, emez fogyasztója amannak. Nincs erőteljesebb fejlesztője a gazdasági érdekeknek, mint a fejlett ipar és kereskedelem. Ha nálunk — ugymond — mindenki komoly munkával becsületesen teljesíti kötelességét, akkor az ország virágzása biztosítva van. Erre emeli poharát és köszönti a gyönyörűen fejlődött Tapolca városát.

A bankettől táviratban üdvözli a város Kossuth Ferenc és Darányi Ignác minisztereket, kiknek első sorban köszönheti a város és vidéke a fontos közgazdasági vasut létesítését.

A hosszú idő óta vajudott vasut létesülése bizonyára annak a férfunak, kerületünk annak a képviselőjének nevéhez is fűződik, ki hathatós közbenjárása és támogatása mellett iparkodott a kerület régi óhaját megvalósítani s ez pedig dr. Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi miniszter, ki iránt nemcsak a kerület, de az egész Balatonvidék ezért hálás köszönettel adózik.

A bankett után Szerényi József államtitkár és kísérete Sümegre ment at különvonaton Eit ver Zsigmond orsz. képviselő vendégszerető házához, ahonnan kíséretével éjjel visszautazott Budapestre.

H I R E K.

Községi gyűlés. Tapolca község képviselőtestülete f. hó 4-én tartott gyűlésen elhatározta, hogy a község határában előljárónak 2 K jegyzőnek 6 K rapidij jár hivatalos kiszállások alkalmával. Elfogadja a képviselőtestület az előljáróság által javasolt községi új tisztviselői állások szervezését, illetőleg kibővítését és módosítását. Ez szerint: 1. A községi pénztári állást az adópénztárosi állással egyesíti. 2. Községi gazdasági. 3. Husvizsgálói. 4. Rendőrbiztosi és végül 5. gyepmesteri állásokat szervez és ehhez képest módosítja Tapolca nagyközség szervezési szabályrendeletét. Meghatározza és részletesen körülírja az egyes állásokkal járó kötelességeket; amit az állással járó fizetések jelzésével olvasóink tájékozása szempontjából alkalmilag hozni fogunk. — Dr. Fischer Gyula indítványt ad be, hogy a jelzett állások szervezésével és a módosítandó szabályrendelettel a közs. bíró fizetését 1200 koronában állapítsák meg, tekintettel a községbíró napról-napra emelkedő munkaidéjére. A képviselőtestület az 1200 kor.-t sokalja, de hosszabb eszmecsere után a község bíró fizetését 15 szavazattal 14 ellenében 1910. évi tisztújítás napjától kezdődőleg 800 koronában állapítja meg. Horváth Jenő főjegyzőnek július 6-tól kezdődőleg két heti szabadságot ad. A zárdafőnöknő kérelmére az óvó dada és takarító hátralékos fizetésére 196 koronát utalványoz. Domaniczky Sándor és Társainak utacsatornázási költségeknél községi hozzájárulási kérvényére, a képviselőtestület elhatározza, hogy az eddigi szokáshoz mérten a község a csatornázási költségekhez 13 részben hozzájárul. A Handlery Gusztáv tulajdonát képező házból utca részére kisajátítandó terület ügyében, dacára, hogy nevezett háztulajdonos a tárgyalás előtt a község bíróhoz intézett levelében, indokolás mellett, az ügyet napirendről levenni kérte, akkép

zal a leleményes változatossággal összehányva, ami egy házat olyan lakályossá tud tenni és hozzá olyan jól tudja velünk felejtetni, hogy hazulról távol vagyunk.

A legtöbb tárgyhoz történelmi emlék is fűződik, a levéltárban páratlan, régi olasz, görög és latin kéziratokat őriznek. Ott van Nelson végrendelete is, minden egyes lap végén világosan mutatva a balkézrel írt aláírást.

Szépek a római és görög leletek is, jobbara az uradalom területén ásták, végre velencei üvegek, keleti bronzok és XIV. századbeli fegyverek egészítik ki az eklektikus berendezést. És amint a sárga ernyőkön átszűrődő gyertyafény megtörlik az ebédő régi kordovai bőr aranyozásain, mi terített asztal mellett elbeszélgetünk Balfour utolsó politikai sikereiről, Sargeut bizarr githanájáról és hogy kinek van chance-a a derbyre vagy a Reszké testvérek vissza jönnek-e a jövő convent-gardeni szezonra, néha néha majd azt hinném, hogy a Park-lane vagy Piccadilly valamelyik pompás palotájában vagyok, ha nyitott ablakomnál nem látom az öreg Aetna hótakart kráterét, amint hamarosan fújja a holdas éjbe kékes, kenes füstjét és csak jobban meggyőződöm, hogy „távolság” hova-tovább, „elavuló” fogalom.

határoz, belátja az utcamegnyitás üdvös voltát, de sokalja a község hozzájárulását, megbizva a h. városbíró, lépjen újlag érintkezésbe az utcabeliekkel is, ha azok az eddig jegyzett összegnél még egyszer annyit jegyeznek, úgy a legközelebbi gyűlés elé terjessze az eredményt.

Készül a telefon. Folyó hó 19-én kezdik meg a telefon-vezeték építését Keszthelytől Tapolcza felé és ha ezzel elkészülnek, akkor Tapolczán kezdik meg a berendezési és felszerelési munkálatokat.

Pályázat jegyzői állásra. A nyugdíjazás folytán megürült talándörögdi körjegyzői állásra július 30-iki határidővel Tapolcza járás főbírája pályázatot hirdet.

A balatonparti vasut menetrendjét és menetdíját táblázatos kimutatásban, részletesen, helyszűke miatt, csak a jövő számunkban hozzuk.

Elmentek a színészek. Fehér Vilmos társulata tovább egy hónapnál volt Tapolczán, ami azt mutatja, hogy a társulatot Tapolca közönsége pártolta. Bármilyen jó legyen is valamely szintársulat, községünk még mindig nem akkora, hogy majdnem hat hétig tartózkodhassék egy szintársulat, különösen nem akkor, midőn az előadások repertoárjába egy rakás régebbi szindarabot is felvesz a társulat. Tapolca közönsége mindig pártolta és méltányolta a művészetet, még jóindulatból akkor is, ha talán nem is elégitette ki teljesen várakozását. Ezt tette Fehér Vilmos társulatával is. Nem is panaszkodott Fehér Vilmos Utolsó előadás Marossy Géza jutalomjátékául a Kék egér bohózat került színre, a szereplők ügyes játékával. Fehér Vilmos társulatával innen, Harkány fürdőbe ment. Mint halljuk Fehér Vilmos kérvényt intézett a községhez, hogy a jövő évben is ellátogathasson Tapolczára. De ugyanekkor azt is jeleznünk kell, hogy mozgalom indult meg több helybeli uriember felhívására, hogy lépést tegyenek arra, hogy jövőre Szalkay társulata jöjjön Tapolczára, aki biztosított számú bérletre hajlandó is volna 10—12 előadásra eljönni.

A „Tapolczai Atletikai Clubb” pénteken tartotta az idei alakuló gyűlést. A gyűlésen a megüresedett tisztséviselői állásokat a következőképen töltötték be: elnök lett Kertész Jenő, ki már ezelőtt is tevékenyen és sikeresen töltötte be ezt a tisztséget. Aelnök maradt Fodor György, pénztárnokul választották Nagy Aladárt, ellenőröknek Kardos Ödönt és Székely Gyulát, titkárnak pedig Handlery Gyulát. Elhatározták a gyűlésen, hogy a jövő évben két csoportban, a seniorok és juniorok csoportjában fogják az egyes sportágakat gyakorolni. A seniorok gyakorló ideje reggel 8 óráig lesz, amiért is a tagok eme csoportjába való belépés különösen a hivatalnok osztálynak ajánlható, akiknek a fárasztó szellemi munka előtt egy kis testi felüdülés nagyon jól fog esni. Kivánatos, hogy minél többen megértsék ezt és mielőbb bejelentésként részvételi szándékukat. A juniorok, úgy mint tavaly is, a délutáni órákban 5—8-ig tartják összejöveteleiket, ahol szívesen látják a seniorokat is, ha azok közül valakinek a reggeli trainingidő meg nem felel volna. Intézkedett a gyűlés, hogy a tagok az idén a sportnak már minden ágát gyakorolhassák, azért a sport-programmot, mely idáig a súly-, gerely-, diszkoszdobásból, magas-, rud- és távolugrásból, rövidtávu síkfutásból, fűlelabda- és footballjátékból állott, a hosszú távfutással, országúti gyaloglással, gátfutással, uszással kibővítette, s ezeken kívül még nyújtót is fog bocsátani a tagok rendelkezésére. Megállapították a tagsági díjakat is, még pedig a két hónapi vakáció tartamára havi 1 koronában, úgy a seniorok, mint a juniorok részére. Tekintettel a testezés fontosságára és nemcsak szép, hanem költséges voltára is, továbbá arra, hogy a múlt évben az egyesületet nagy anyagi csapás érte, azok közül, akik a sportnak gyakorlásában gátolva vannak, de annak barátia, szívesen lát a Club pártoló tagokat is, hálás köszönettel veszi tetszés szerinti szíves támogatásukat, mely lehetővé teszi a kitűzött szép terveknek megvalósítását és olyan sport tevékenységnek kifejlesztését, mely nem csak az egyes résztvevőknek válik dicsőségére, hanem a rendezen-

dő versenyek által hozzájárul városunk jó hírnevének fejlesztéséhez és szép vidékünknek megismertetéséhez is.

A Darnay-Muzeum átvételének megismertetése. Darnay Kálmán által a nemzetnek ajándékozott, műkincsekben gazdag muzeumot új hajléknak 5 termében már teljesen berendezték. Az állam részére való hivatalos átvétel f. hó 7-én történt meg. Erre a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója, a muzeumok és könyvtárak orsz. felügyelőjének képviselőjében Mihálik József kir. tanácsos, orsz. felügyelő és Hüttl Dezső dr. műépítész érkezett Sümegre. A hivatalos átvétel után az új állami Darnay-Muzeumot megnyitják a nagyközönség részére is.

Szerelmi dráma a Badacsonyban. Badacsonyban a néhai Kisfaludi Sándor borházában lakik Sencz József, herceg Esterházy Miklós vancellerje és családja. Sencz idősebbik szép leányába Erzsibe szerelmes volt Fehér Mihály hercegi munkás, ki az idén volt először sorozáson. F. hó 5-én este a Rózsakőnél mindketten felkötötték állukat és Fehér háromszor mellbe lötte Sencz Erzsit azután önmagát halántékra lötte. — Fehér azonnal meghalt. A leány még él és eszméletlen van, ő mondta az orvosnak, hogy háromszor lötte mellbe kedvese. Dr. Miskolczy Leó orvos a leány hátából kivett egy golyót. Felgyógyulásához azonban kevés remény van. — A véres szerelmi dráma oka állítólag az, hogy a leány szülei elleneztek a fiatalok házasságát, s ezért együtt öhajtották a halálba menni.

Új hajó a Balatonon. Köztudomásu, hogy a balatoni vasut megnyitása halasztást szenvedett, mert nem tudtak elkészülni még azzal a résszel sem, amelyre a balatonmelleki fürdők közönsége oly régóta és epedve vár. Pedig a Balaton, országunknak ez a gyöngye valóban rászolgált a környező természeti szépségek révén, hogy kényelmes és olcsó közlekedés legyen. Lám a Wörthi tó, — vagy a svájci tavak csak úgy hemzsegnék jól épített, könnyű, izléses, kényelmet nyújtó vízi járművektől s néhány óra alatt körül lehet rajtuk járni az egész tavat. A magyar tengeren pedig évtizedek óta a Balatoni Gőzhajózási Társaság küzd nemcsak az elemekkel, hanem a — részvétlenséggel is. A körül fekvő Zala és Somogy megyék törvényhatóságától pár ezer korona támogatást élvez, Veszprém vármegye pedig még ezzel a csekély összeggel is fukarkodik. A kormány évi huszonnégyezer korona szubvenciót ad, de ennek fejében a társaság hajói a postát szállítják. Most egy új, 120 löőrös gőzhajót épít a társaság, melyet most bocsátottak vízre s állították munkába.

Meglötte az apását. Göczán Gyula badacsonylábihegyi lakos rossz viszonyban élhetett a vele közös háztartásban lévő ipával, Kiss Károlyval, akit a múlt héten egy összeszólalkozás közben kezén és mellén forgópisztolyból meglöött és aki most életveszély közt van. — Tettest a csendőrök a bűnjelel együtt átadták a helybeli kir. járásbíroságnak.

Egy milliárd. A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztrák intézet ily állományt képes felmutatni, amelyent különben kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfontosságú közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

Kutba fult. F. hó 1-én Badacsonyban a hegy oldalán az erdő mellett lévő kutban egy 25—30 éves ember hulláját találták. Az illető szívbajos ember volt és valószínűleg épen akkor érte epileptikus rohama, amikor a kut fölé hajolt és eszméletét veszítve, beleesett.

A legnagyobb kitűtetésben „Arany-éremmel” részesült néhány nap előtt a német droguisták egyesületének 1909. évi kiállításán a Fritz Schulz r. t. Egeri, csehországi gyár, az ő kiváló minőségű Globus fény-

máz kivonataért, Poló fémtisztítószereért, Globin, Globeline, Brillians fényesítő-keményítőért, Globus rozsdá eltvárolóért, szalmakalap tisztítóért és más egyéb készítményei révén. Ujabb jele ez a kitűtetés annak, hogy ezek a készítmények valóban elsőrendűek és jószág tekintetében páratlanok. E cég már sok kitűtetésben részesült. Arany-éremmel a párisi 1900. világkiállításán, Grand Prix St. Louise 1904. világkiállításán, arany államérem Nürnberg 1906. Millió háziasszony használja évek óta a Globus gyártmányokat, melyek védjegye a Globus vörös keresztsávjában a Fritz Schulz jun. A. G. címmel. Tessék jószágáról meggyőződni.

Halálozás. Özv. Lessner Ferenczné községünk legidősebb asszonya 86 éves korában tegnap meghalt. Az elhunytat Tapolczán kiterjedt család gyászolja.

Értesítés. Sütőházamat a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan átalakítottam, addig a sütés szünetel. Köszönöm tisztelt pártfogóm eddigi szíves pártfogását és kérem azt részemre addig is megőrizni míg az új műhelyemet megnyitom, miről ismét értesíteni fogom tisztelt pártfogóimat.

Bakó Roland.

Gyermekszáj: Tanító: „Hol fordul elő a szarvas?” Kis tanuló: „Az erdőben”. Tanító: „És a —?” Tanuló: „És a Schichtszappanon.” Tanító (mosolyogva): „Helyes! De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő”. „És a Schichtszappanon”, kiáltotta a kis társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni.

Kacagató előadás Kovács Györgyné kert-helyiségében pár napig tartó, bohózos előadás látható. Tuzár Agoston macska zenehangversenyt tart 24 tagból álló idomított macskájával. Ezen mulatságos előadást úgy a felnőtteknek mint a gyermekeknek is ajánljuk, mert ilyen látni nem mindenkinek s nem minden alkalommal áll módjában. Az előadás naponta d. u. 4 órakor kezdődik s tart este 10 óráig. Ezen mulatságos előadások nagy tetszésben részesülnek.

Az új csekk-törvény július 1-én lépett életbe. Ezentul nálunk is törvény szabályozza a csekkre vonatkozó intézkedéseket. A magyarországi csekkforgalom még korántsem hasonlítható össze a külföldi államok csekkforgalmával, hol majdnem az egész pénzforgalom csekket utján történik. Nálunk azóta népszerű a csekkforgalom, mióta a fővárosi intézetek kultiválják. A csekk helyettesíti a pénzt, a forgalmat egyszerűbbé teszi, ami a csekk közgazdasági jelentőségét mutatja.

Anyakönyvi kivonat

június hónapról.

Születés.

Körmeny Gáspár és Tóth Mária fia József rk. Bertalan Ignác és Németh Róza leánya, Anna rk. Meisels Géza és Uterberger Irén fia Marton Zoltán izr. Bujtor Mihály és Slang Mária leánya Ilona rk. Ozsváth István és Szőcze Róza leánya Ilona rk. Hoszszu Gábor és Somogyi Teréz leánya Róza rk. Fehér Károly és Szita Mária fia Ferencz rk. Vidosa Mária fia István rk. Farkas Mária fia Vince rk. Somogyi Teréz fia Ferencz rk. Horváth István és Pál Mária leánya Marianna rk. Weisz Soma és Löbl Szera fia Pál izr. Káli János és Tar Julianna fia János rk. Kocsis István és Biró Margit fia Lajos rk. Németh József és Fülöp Róza fia Lajos rk. Hirsch József és Glazer Heléna fia Samu izr.

Házasság.

Gángó József rk. és Kolompár Mária, Vilma rk. Nyári Pál rk. és Poór Szidia ref. Anyósi Ferencz rk. és Bárka Rozália rk. Horváth Gyula rk. és Bogdán Anna özv. rk. Hóbor István rk. és Turek Ilona rk.

Halálozás.

Salavec Róza rk. Heimler Miksa izr. Kertész József szül. Lerner Mária rk. Szlovák György rk. Darvalits Károlyné szül. Kovács Katalin rk. Meisels Zoltán izr. özv. Bakos Jánosné szül. Horváth Mária rk. Szommer János szül. Csai Anna rk. Bödöc Mária rk. Horváth Sándor rk. Mizerén Mihály rk. Rujsz Imre rk.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

A francia kozmetika diadala

tökéletes formát kap a
biztosan ható

LAVALIER ELIXIR

külső használata után. Egy palack ára 8 korona. Kapható minden gyógytarban vagy a **Lavalier Depot Felix Perker** Wien, I. Karlsplatz 3.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérneműt! Megtakarít fáradtságot és vesződséget! Kíméli eméltfogya az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

I. oszt. két éves cserhasábot adok 152 koronáért, II. oszt. bükk, gyertyán dorongfát 125 koronáért waggononként.

Schwarz Mór,
Alsólendva.

Tapolcai megbízott Kiss József,
kertész.

REGGELI előtt 1 pohár

ROHITSI TEMPLOM-FORRÁS

gerjeszti az étvágyat, előmozdítja az anyagcserét.

A **STYRIA-FORRÁS** hatása valamivel erősebb.

Nagybani raktár Magyarország részére:

Hoffmann József,

Budapest, V. Báthory-utca 8.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos

Tapolca, Arany János-utca.

A zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvásalást, modern takaréktűzhelyeket, lépcső-, sír-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreseket.

2371. szám. tkv. 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, miszerint a kir. kincstar végrehajtónak, **Tóth István, Mária, József, Erzse, Ferencz** mindszenkálai lakos végrehajtást szenvedők elleni 423 korona 96 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság területén levő, a mindszenkálai 658 sz. tjkvben I. 148. hrsz. beltelekben levő káposztáskertből a végrehajtást szenvedő **Tóth István, kiskoru Tóth Erzsébet és kiskoru Tóth Ferenczet** illető $\frac{3}{4}$ -ed részre 9 korona, a mindszenkálai 562. sz. tjkvben 823/a hrsz. ugyanazok nevében álló öreghegyi szőlőre 136 korona, a mindszenkálai 222. sz. tjkvben 795. hrsz. alatt felvett ugyanazok nevében álló, 2000 korona agrár kölesönnel terhelt öreghegyi szőlő és presházra 1188 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1909. évi július hó 29-ik napjának délelőtt 10 órája

Mindszenkála községhezához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Mindszenkála községhezához betekintethetők.

A tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1909. évi április hó 27.

Papp, királyi járásbíró

Bornylivántartási ivelyk és füzetek

kapható: **Löwy B.**

könyv- és papirkereskedésében.

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, diszító és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia czég.

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

határoz, belátja az utcamegnyitás üdvös voltát, de sokalja a község hozzájárulását, megbizna a h. városbíró, lépjen újólág érintkezésbe az utcabeliekkel is, ha azok az eddig jegyzett összegnél még egyszer annyit jegyeznek, ugy a legközelebbi gyűlés elé terjessze az eredményt.

Készül a telefon. Folyó hó 19-én kezdik meg a telefon-vezeték építését Keszthelytől Tapolcza felé és ha ezzel elkészülnek, akkor Tapolczán kezdik meg a berendezési és felszerelési munkálatokat.

Pályázat jegyzői állásra. A nyugdíjazás folytán megürült talándörögdi körjegyzői állásra július 30-iki határidővel Tapolcza járás főbírája pályázatot hirdet.

A balatonparti vasut menetrendjét és menetdíját táblázatos kimutatásban, részletesen, helyszúke miatt, csak a jövő számunkban hozzuk.

Elementek a színészek. Fehér Vilmos társulata tovább egy hónapnál volt Tapolczán, ami azt mutatja, hogy a társulat Tapolca közönsége pártolta. Bármilyen jó legyen is valamely szintársulat, községünk még mindig nem akkora, hogy majdnem hat hétig tartózkodhassék egy szintársulat, különösen nem akkor, midőn az előadások repertoárjába egy rakás régebbi szindarabot is felvesz a társulat. Tapolcza közönsége mindig pártolta és méltányolta a művészetet, még jóindulattal akkor is, ha talán nem is elégitette ki teljesen várokozását. Ezt tette Fehér Vilmos társulatával is. Nem is panaszkodott Fehér Vilmos Utolsó előadás Marossy Géza jutalomjátékául a Kék egér bohózat került színre, a szereplők ügyes játékaival. Fehér Vilmos társulatával innen, Harkány fürdőbe ment. Mint halljuk Fehér Vilmos kérvényt intézett a községhez, hogy a jövő évben is ellátogathasson Tapolczára. De ugyanekkor azt is jelezniük kell, hogy mozgalom indult meg több helybeli uriember felhívására, hogy lépést tegyenek arra, hogy jövőre Szalkay társulata jöjjön Tapolczára, aki biztosított számu bérletre hajlandó is volna 10—12 előadásra előjönni.

A „Tapolczai Atletikai Clubb“ pénteken tartotta az idei alakuló gyűlését. A gyűlésen a megüresedett tisztviselői állásokat a következőképen töltötték be: elnök lett Kertész Jenő, ki már ezelőtt is tevékenyen és sikeresen töltötte be ezt a tisztséget. Alelnök maradt Fodor György, pénztárnokul választották Nagy Aladárt, ellenőröknek Kardos Ödönt és Székely Gyulát, titkárnak pedig Handlery Gyulát. Elhatározták a gyűlésen, hogy a jövő évben két csoportban, a seniorok és juniorok csoportjában fogják az egyes sportágakat gyakorolni. A seniorok gyakorló ideje reggel 8 óráig lesz, amiért is a tagok eme csoportjába való belépés különösen a hivatalnok osztálynak ajánlható, akiknek a farsztó szellemi munka előtt egy kis testi felüdülés nagyon jól fog esni. Kivánatos, hogy minél többen megértsék ezt és mielőbb bejelentésük részvételi szándékukat. A juniorok, úgy mint tavaly is, a délutáni órákban 5—8-ig tartják összejöveteleiket, ahol szívesen látják a seniorokat is, ha azok közül valakinek a reggeli trainingidő meg nem feleli volna. Intézkedett a gyűlés, hogy a tagok az idén a sportnak már minden ágát gyakorolhassák, azért a sport-programot, mely idáig a súly-, gerely-, diszkoszdobásból, magas-, rud- és távolugrásból, rövidtávu síkfutásból, füleslabda- és footballjátékból állott, a hosszú távfutással, országúti gyaloglással, gátfutással, uszással kibővítette, s ezeken kívül még nyújtót is fog becsátani a tagok rendelkezésére. Megállapították a tagsági díjakat is, még pedig a két hónapi vakáció tartamára havi 1 koronában, ugy a seniorok, mint a juniorok részére. Tekintettel a testezés fontosságára és nemcsak szép, hanem költséges voltára is, továbbá arra, hogy a mult évben az egyesület nagy anyagi csapás érte, azok közül, akik a sportnak gyakorlásában gátolva vannak, de annak barátia, szívesen lát a Club pártoló tagokat is, hálás köszönettel veszi testezés szerinti szives támogatásukat, mely lehetővé teszi a kitűzött szép terveknek megvalósítását és olyan sport tevékenységnek kifejtését, mely nem csak az egyes résztvevőknek válik dicsőségére, hanem a rendezen-

dő versenyek által hozzájárul városunk jó hirvenének fejlesztéséhez és szép vidékünknek megismertetéséhez is.

A Darnay-Muzeum államositása. Darnay Kálmán által a nemzetnek ajándékozott, műkincsekben gazdag muzeumot új hajléknak 5 termében már teljesen berendezték. Az állam részére való hivatalos átvétel f. hó 7-én történt meg. Erre a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjében Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója, a muzeumok és könyvtárak orsz. felügyelőségének képviselőjében Mihálik József kir. tanácsos, orsz. felügyelő és Hüttl Dezső dr. műépítész érkezett Sümegre. A hivatalos átvétel után az új állami Darnay-Muzeumot megnyitják a nagyközönség részére is.

Szerelmi dráma a Badacsonyon. Badacsonyan a néhai Kisfaludi Sándor borházában lakik Szencz József, herceg Esterházy Miklós vancellérje és családja. Szencz idősebbik szép leányába Erzsibe szerelmes volt Fehér Mihály hercegi munkás, ki az idén volt először sorozáson. F. hó 5-én este a Rózsakónél mindketten felkötötték állukat és Fehér háromszor melbe lőtte Szencz Ejszit azután önmagát halántékon lőtte. — Fehér azonnal meghalt. A leány még él és eszméletlen van, ő mondta az orvosnak, hogy háromszor lőtte melbe kedvese. Dr. Miskolczy Leó orvos a leány hatából kivett egy golyót. Felgyógyulásához azonban kevés remény van. — A véres szerelmi dráma oka állítólag az, hogy a leány szülői ellenezték a fiatalok házasságát, s ezért együtt öhajtottak a halálba menni.

Új hajó a Balatonon. Köztudomásu, hogy a balatoni vasut megnyitása halasztást szenvedett, mert nem tudtak elkészülni még azzal a résszel sem, amelyre a balatonmelléki fürdők közönsége oly régóta és epedve vár. Pedig a Balaton, országunknak ez a gyöngye valóban rászolgált a környező természeti szépségek révén, hogy kényelmes és olcsó közlekedés legyen. Lám a Wörthi tó, — vagy a svájci tavak csak ugy hemzsegnék jól épített, könnyű, izléses, kényelmet nyújtó vízi járművektől s néhány óra alatt körül lehet rajtuk járnai az egész tavat. A magyar tengeren pedig évtizedek óta a Balatoni Gőzhajózási Társaság küzd nemcsak az elemekkel, hanem a — részvétlenséggel is. A körül fekvő Zala és Somogy megyék törvényhatóságától pár ezer korona támogatást élvez, Veszprem varmegye pedig még ezzel a csekély összeggel is fukarkodik. A kormány évi huszonnégyezer korona szubvenziót ad, de ennek fejében a társaság hajói a postát szállítják. Most egy új, 120 lóerős gőzhajót épít a társaság, melyet most becsátottak vizre s állítottak munkába.

Meglötte az apósát. Göcén Gyula badacsonyládbi-hegyi lakos rossz viszonyban élhetett a vele közös háztartásban lévő ipával, Kiss Károlyval, akit a mult héten egy öszeszolalkozás közben kezén és mellén forgópisztolyból meglőtt és aki most életveszély közt van. — Tettest a csendőrök a bünjellel együtt átadták a helybeli kir. járásbíroságnak.

Egy milliárd. A Triesti általános biztosító társulatnál (Assicurazioni Generali) biztosított tőkék állaga elérte az egy milliárd (ezer millió) korona összeget. Ez az első eset, hogy egy magyar-osztrák intézet ily állományt képes felmutatni, amilyent különben kevés európai biztosító társaság ért el eddig. Ezen eredmény nagyfotosságu közgazdasági eseményt képez, mert ez egyrészt biztosítási intézményünk versenyképességét, másrészt pedig azt a nagy bizalmat igazolja, amellyel a közönség ezen legnagyobb biztosító társulatunkkal szemben viseltetik.

Kutba fult. F. hó 1-én Badacsonyan a hegy oldalán az erdő mellett levő kutban egy 25—30 éves ember hulláját találták. Az illető szívbarajos ember volt és valószínűleg épen akkor érte epileptikus rohama, amikor a kut fölé hajolt és eszméletét veszítve, beleesett.

A legnagyobb kitűtetésben „Arany-éremmel“ részesült néhány nap előtt a német drogúisták egyesületének 1909. évi kiállításán a Fritz Schulz r. t. Egeri, csehországi gyár, az ő kiváló minőségű Globus fény-

máz kivonataért, Poló fémtisztítószereért, Globin, Globeline, Brillians fényesítő-keményítőért, Globus rozsa eltvárolítóért, szalmakalap tisztítóért és más egyéb készítményei révén. Ujabb jele ez a kitűtetés annak, hogy ezek a készítmények valóban elsőrendűek és jószág tekintetében páratlanok. E cég már sok kitűtetésben részesült. Arany-éremmel a párisi 1900. világiállításon, Grand Prix St. Louise 1904. világiállításon, arany államérem Nürnberg 1906. Millió háziasszony használja évek óta a Globus gyártmányokat, melyek védjegye a Globus vörös keresztcsávbán a Fritz Schulz jun. A. G. címmel. Tessék jószágáról meggyőződni.

Halálozás. Özv. Lessner Fereneczné községünk legidősebb asszonya 86 éves korában tegnap meghalt. Az elhunytat Tapolczán ki-terjedt család gyászolja.

Értesítés. Sütőházamat a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan átalakítottam, addig a sütés szünetel. Köszönöm tisztelt pártfogóim eddigi szives pártfogását és kérem azt részemre addig is megőrizni míg az új műhelyemet megnyitom, miről ismét értesíteni fogom tisztelt pártfogóimat.

Bakó Roland.

Gyermekszáj: Tanító: „Hol fordul elő a szarvas?“ Kis tanuló: „Az erdőben“. Tanító: „És a—“ Tanuló: „És a Schichtszappanon.“ Tanító (mosolyogva): „Helyes! De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő“. „És a Schichtszappanon“, kiáltotta a kis társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni.

Kacagató előadás Kovács Györgyné kert-helyiségében pár napig tartó, bohózatos előadás látható. Tuzár Agoston macska zenehangversenyt tart 24 tagból álló idomított macskájával. Ezen mulatságos előadást ugy a felnőtteknek mint a gyermekeknek is ajánljuk, mert ilyent látni nem mindenkinek s nem minden alkalommal áll módjában. Az előadás naponta d. u. 4 órakor kezdődik s tart este 10 óráig. Ezen mulatságos előadások nagy tetszésben részesülnek.

Az új csekk-törvény július 1-én lépett életbe. Ezentul nálunk is törvény szabályozza a csekkre vonatkozó intézkedéseket. A magyarországi csekkforgalom még korántsem hasonlítható össze a külföldi államok csekkforgalmával, hol majdnem az egész pénzforgalom csekkek útján történik. Nálunk azóta népszerű a csekkforgalom, mióta a fővárosi intézetek kultiválják. A csekk helyettesíti a pénzt, a forgalmat egyszerűbbé teszi, ami a csekk közgazdasági jelentőségét mutatja.

Anyakönyvi kivonat

június hónapról.

Születés.

Körmeny Gáspár és Tóth Mária fia József rk. Bertalan Ignác és Németh Róza leánya, Anna rk. Meisels Géza és Uterberger Irén fia Marton Zoltán izr. Bujtor Mihály és Slang Mária leánya Ilona rk. Ozsváth István és Szöcse Róza leánya Ilona rk. Hoszszu Gábor és Somogyi Teréz leánya Róza rk. Fehér Károly és Szita Mária fia Ferenc rk. Vidosa Mária fia István rk. Farkas Mária fia Vincze rk. Somogyi Teréz fia Ferenc rk. Horváth István és Pál Mária leánya Marianna rk. Weisz Soma és Löbl Szeria fia Pál izr. Káli János és Tar Julianna fia János rk. Kocsis István és Biró Margit fia Lajos rk. Németh József és Fülöp Róza fia Lajos rk. Hirsch József és Glazer Heléna fia Samu izr.

Házasság.

Gángó József rk. és Kolompár Mária, Vilma rk. Nyári Pál rk. és Poór Szidia ref. Anyósi Ferenc rk. és Bárka Rozália rk. Horváth Gyula rk. és Bogdán Anna özv. rk. Höbör István rk. és Turek Ilona rk.

Halálozás.

Salavecz Róza rk. Heimler Miksa izr. Kertész Józsefné szül. Lenner Mária rk. Szlovák György rk. Darvalits Károlyné szül. Kovács Katalin rk. Meisels Zoltán i.r. özv. Bakos Jánosné szül. Horváth Mária rk. Szommer János szül. Csai Anna rk. Bödöc Mária rk. Horváth Sándor rk. Mizerén Mihály rk. Rujsz Imre rk.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázoló,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom-, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb arak mellett.

A francia kozmetika diadala

tökéletes formát kap a
biztosan ható

LAVALIER ELIXIR

külső használata után. Egy palack ára 8 korona. Kapható minden gyógytarban vagy a **Lavalier Depot Felix Perker** Wien, I. Karlsplatz 3.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerőjét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabban kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérmémet!
Megtakarít fáradtságot és vesződséget
kíméli emellett az egészséget!
Megtakarít pénzt, időt és munkát!
Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

I. oszt. két éves cserhasábot adok 152 koronáért. II. oszt. bükk, gyertyán dorongfát 125 koronáért waggononként.

Schwarz Mór,
Alsólendva.

Tapolczai megbízott Kiss József, kertész.

REGGELI előtt 1 pohár ROHITSI TEMPLOM-FORRÁS

gerjeszti az étvágyat, előmozdítja az anyagcserét.
A STYRIA-FORRÁS hatása valamivel erősebb.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hofmann József,
Budapest, V. Báthory-utca 8.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos
Tapolca, Arany János-utca.
A zárdakert átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sír-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak felállítását és javítását, borfejítő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb arak mellett.

Allandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és permetező gépreszeket.

2371. szám. tkv. 1909.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kincstar végrehajtónak, **Tóth István, Mári, József, Erzse, Ferencz** mindszenkálai lakos végrehajtást szenvedők elleni 423 korona 96 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén levő, a mindszenkálai 658 sz. tjkvben I. 148. hrsz. beltelekben levő káposztáskertből a végrehajtást szenvedő **Tóth István, kiskoru Tóth Erzsébet** és kiskoru **Tóth Ferenczet** illető 3/4 ed részre 9 korona, a mindszenkálai 562. sz. tjkvben 923/a hrsz. ugyanazok nevében álló öreghegyi szőlőre 136 korona, a mindszenkálai 222. sz. tjkvben 795. hrsz. alatt felvett ugyanazok nevében álló, 2000 korona agrár kölcsönrel terhelt öreghegyi szőlő és présházra 1188 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1909. évi július hó 29-ik napjának délelőtt 10 órája

Mindszenkála községéhez kitézetik.

Az ingatlanok a kikiáltási árnak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Mindszenkála községhezánál betekintheők.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1909. évi április hó 27.

Papp, királyi járásbíró

Bornylvántartási ivek és füzetek

kapható: **Lówy B.**

könyv- és papirkereskedésében.

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy ezéggel — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőket és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, esipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyiszintén ágytollak tisztítását és fehérmémet mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos aráról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőket és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

HIRSCH JÓZSEF
HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

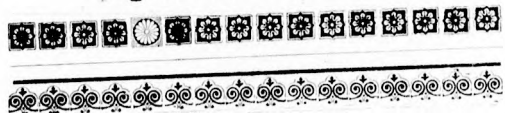
Allandó nagy raktár:
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsír,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS
vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választék raktárát, Nechwile
Fenencz szabadalmazott „AUSZTRIA” permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő
Rákóczy, légnymásu, Mayfarth és Eclier vermores
permetezők, melyeket gyári áron beszállítok rendelke-
zésre.

Székénégezők (Egyszerűség). Borszivattyúk és
tömlők (Heinrich rendszer). Ekék, Kayser varró gépek
golyos csapágyal.

továbbá a legna-
gyobb választék **szőlőprésekből,**

Lütichi és Pieper vadászfegyverekből,
mindennemű gazdasági és szőlészeti gépekből.

Nehéz első rendű AUSZRIA
permetezőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy **Ta-
polczán** a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

**mű-, épület-, gép- és szerkezet-
lakatosmühelyt**
nyitottam.

Évek hosszú során át alkalmam volt a külföld legnagyobb,
különösen Németország ipari városaiban, pl. Bécs, München,
Stuttgart, Darmstadt, Kassl, Berlin — magamat szakmámban
teljesen kiképezni, úgy, hogy a szerzett tapasztalatokat itthon
óhajtván értékesíteni, hiszem, hogy a n. é. közönség nem fog
többé ezen munkáival máshova szorulni.

Elfogadok mindennemű **műlakatos munkát**, különösen **sir-
rácsok, keresztek, vaskapok, lépcsőrácsok**, rajz, vagy saját ter-
veim szerint, vas réz- vagy bronzból. **Vastetőket, üvegházak és
telikertekre. Tűz- és légmentes ajtókat, vasablakokat.**

Vas- és réz dísz butorokat, csillárokat stb., mindennemű **gép-
munkákat**, a legjobb minőségű kül- és belföldi mintájú **tűzhelyeket.**

Tapolca, 1909 május hó.

Becses pártfogását kéri

MOLNÁR KÁLMÁN

mű-, épület-, gép- és szerkezetlakatos
Kossuth Lajos-utca 23., saját ház.

Hocz Gergely

gépjavító műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára
Tapolczán.

Ajánlja az összes **gazdasági és szőlészeti gépek** alapos
javítására berendezett gépjavító műhelyét.

Nagyválasztékú **gépraktárát** melyben az összes gazdasági, szőlő-
szethez szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

**Permetezők, szab. székénégezők, borsaj-
tolok, szőlőtörők**, nagyon egyszerű **borszivattyú gépei** melyek
szűreti alkalomkor is legjobban megállják helyüket, az eddigi szivattyukat felül-
múlja tartosságban és egyszerű kezelésben, teljes felszereléssel legfinomabb
gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a **szab. Rákóczi** permetező gépeit,
mely munkaképességben, is még egyszer annyit képes végezni mind az eddigi
forgalomban levő permetezők, nincs gumi kiszakadás és így nincs munkazavar.

Permetezőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron,
gumitárcsák jótállás mellett, **sodronyfókatok** bármely méretben.

Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók.